

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

В. І. Оспіщев

Програма і робоча програма
навчальної дисципліни

„Основи менеджменту”

(для студентів 3-4 курсів денної та заочної форми навчання напряму підготовки
6.070101 «Транспортні технології (за видами транспорту)»)

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» для студентів 3-4 курсів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (за видами транспорту)» / Укл.: В.І. Оспіщев – Харків: ХНАМГ, 2010. – 20 с.

Укладач: доц. кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві
В. І. Оспіщев

Рецензент: Заст. зав. кафедри управління проектами в міському господарстві і будівництві ХНАМГ, канд. екон. наук Г.В. Висоцька

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту і маркетингу в міському господарстві, протокол №1 від 28.08.2009 р.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	7
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	8
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	10
2.2. Зміст дисципліни	11
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	12
2.4. Лекційний курс (денне та заочне навчання)	12
2.5. Практичні заняття (денне навчання)	13
2.6. Індивідуальні завдання: контрольна робота	14
2.7. Самостійна навчальна робота студента	14
3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	15
3.1. Методи та критерії оцінювання знань	15
4. Інформаційно-методичне забезпечення	19

ВСТУП

Традиційна економічна теорія передбачає, що в організації роботи будь-якого підприємства доводиться зіставляти витрати і результати роботи, застосовувати ті або інші показники. При цьому критерієм ефективності менеджменту в цілому є максимізація продуктивності при мінімізації витрат. Тим більше цьому потрібно приділяти найпильнішу увагу, коли мова заходить про успішну господарську діяльність, про просування на ринку, про досягнення переваги над своїми конкурентами.

Проте будь-яка людина, хоч трохи ознайомившись з ринковою економікою, буде просто збентежена тією великою кількістю показників (так само як і методів їх виміру), які застосовуються тут як для оцінки результатів господарської діяльності організацій, так і для визначення витрат (власних, суспільних, економічних, соціальних і т. д.), при котрих ці результати були досягнуті. В умовах ускладнення господарського механізму ринку (галузевого, регіонального, національного, світового) система показників і критеріїв ефективності менеджменту організації також стає більш складною. І навряд чи кому-небудь вдається сьогодні назвати самий кращий показник або критерій навіть в оцінці результатів діяльності підприємства або компанії, однаково відповідний для всіх галузей економіки і видів комерційної діяльності, якийсь універсальний критерій по якому можна було б однозначно судити про успіх або невдачу в бізнесі.

Взагалі визначити, чи ефективна фірма, на перший погляд — проста справа. Але це зовсім не так. Традиційна теорія зробила велику помилку, вважаючи, що в рамках ринкової економіки банкрутство є наслідком провалу. Чи треба робити висновок, що збанкрутілий не був ефективний.

Зовсім не обов'язково. Банкрутство може бути, наприклад, наслідком раптових змін зовнішньої середовища або інституціональних правил.

Таким чином, яка ефективність менеджменту організацій? В цього питання є безліч аспектів. Перед усім, він стосується таких внутрішніх характеристик організації, як координація діяльності, системи і механізми розробки, реалізації і контролю управлінських рішень і, відповідно, їх взаємовідношення з ринком і

інституціональними витратами. Проте унаслідок складності самого поняття ефективності менеджменту проблема ще складніша, ніж це видавалося раніш. Вона вимагає відповіді на низку запитань, серед них:

- які критерії ефективності обумовлюють і упорядковують переваги, виявлені внутрішнім аналізом організацій, і які служать порівнянню останніх?
- до якого моменту ці критерії дозволяють протиставляти результати діяльності організації ефективності, досягнутої завдяки ринку?

Неможливо досліджувати ці критерії без врахування способу, за допомогою якого організація формується і змінюється в рамках зовнішньої середовища, а також способу, за допомогою якого вона змінює цю середовище. Чинники змін формуються не лише в організації, але і поза нею: у відносинах між організаціями у змінах процедур міжорганізаційних узгоджень, а також в державі — при узгодженні господарської діяльності.

Ціль навчальної дисципліни – навчити студентів основам теорії менеджменту, розуміння процесів та функцій управління, принципам та методам управління трудовими колективами в умовах ринкової економіки, сформувати сучасне економічне мислення, озброїти знаннями та навичками управлінської діяльності майбутніх фахівців.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- ГСВОУ ОКХ бакалавра напряму підготовки 1004 – «Транспортні технології», 2004 р.
- ГСВОУ ОПП підготовки бакалавра напряму підготовки 1004 – «Транспортні технології», 2004 р.
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра за напрямом підготовки 1004 – «Транспортні технології», 2007 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Мета вивчення: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі транспорту, формування розуміння концептуальних основ системного управління в транспортних підприємствах; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завдання: вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління транспортними підприємствами; вивчення впливу різних факторів на ефективність системи управління в галузях національної економіки України.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні

Предметом вивчення в дисципліні є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління на підприємствах; управлінські відносини.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Таблиця 1.1 – Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра.

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Загальний курс транспорту	Комерційна робота
Інформаційні системи і технології	Основи теорії транспортних процесів і систем
Транспортно-експедиційна робота	
Транспортні засоби	Логістика
Ергономіка	Психологія керівництва
Основи маркетингу	Основи зовнішньоекономічних зв'язків
Дослідження операцій у транспортних системах	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Основи менеджменту (4,0 / 144)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту.

1. Аналіз процесу управління підприємством
2. Планування управлінської діяльності на підприємстві
3. Організація управлінської діяльності на підприємстві
4. Мотивація персоналу підприємства

ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством

1. Лідерство і керівництво підприємством
2. Прийняття управлінського рішення

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 1.2 Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів.

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організацій- на, управлінська, виконавсь- ка, технічна, інші)
Репродуктивний рівень Ураховувати основні прин- ципи і функції менеджмен- ту в процесі професійної праці	Виробнича	<i>Аналітична</i>
Алгоритмічний рівень За результатами аналізу внутрішньої і зовнішньої середі підприємства забез- печувати менеджера інфор- мацією при прийнятті управлінських рішень	Виробнича	<i>Аналітична</i>
Евристичний рівень На основі аналізу gospodar- ських проблем приймати стратегічно точні управлін- ські рішення у важкій ситу- ації	Виробнича	<i>Аналітична</i>

1. 4. Рекомендована основна навчальна література

1. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. – М.: «Дело ЛТД», 1994 – 702 с.
2. Беседін М.О., Нагаєв В.М., Основы менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант). Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
3. Основы менеджмента: Учебное пособие к организации самостоятельной работы студентов (для всех форм обучения по направлению подготовки 6.070101 «Транспортные технологии» по видам транспорта // Под ред. В.И. Оспищева. Изд-во «Форт», 2010.
4. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія плюс», 2004. – 352 с.
5. Баєва О.В., Ковальська Н.І. Основы менеджменту: практикум.-Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 – 524 с.

1.5 Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни

Основи менеджменту

Мета: формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління транспортними підприємствами; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Предмет : загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; управлінські відносини.

Модуль 1. Основи менеджменту. Аналіз процесу управління підприємством. Планування управлінської діяльності на підприємстві. Організація управлінської діяльності на підприємстві. Мотивація персоналу підприємства. Лідерство і керівництво підприємством. Прийняття управлінського рішення.

Аннотация программы учебной дисциплины

Основы менеджмента

Цель: формирование современного управленческого мышления и системы специальных знаний в отрасли менеджмента, формирование понимания концептуальных основ системного управления транспортными предприятиями; приобретение умений анализа внутренней и внешней среды принятие адекватных управленческих решений.

Предмет: общие закономерности, принципы формирования, функционирования и развития системы управления организацией; управленческие отношения.

Модуль 1. Основы менеджмента. Анализ процесса управления предприятием. Планирование управленческой деятельности на предприятии. Организация управленческой деятельности на предприятии. Мотивация персонала предприятия. Лидерство и руководство предприятием. Принятие управленческого решения.

An annotation of the program of educational discipline of management

Basis is Purpose: forming of modern administrative thought and system of special knowledge's in industries of management, forming of understanding of conceptual system government organizations bases; acquisition of abilities of analysis of internal and external environment is acceptance of adequate administrative decisions.

Object: general conformities to law, principles of forming, functioning and development of control system by organization; administrative relations.

Module 1. Management bases. The analysis of managerial process by the enterprise. Management activity planning at the enterprise. The management activity organization at the enterprise. Motivation of the personnel of the enterprise. Leadership and plant management. Accepting management decisions.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS-4,5 Модулів - 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин -162	Напрямок: 1004 «Транспортні технології» Спеціальність: 6.070101 «Транспортні технології» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни Нормативна Рік підготовки:3-й Семестр: 5-й Лекції – 18 год. Практичні – 36 год. Самостійна робота – 108 год. Вид підсумкового контролю: 5 семестр - іспит

Таблиця 2.2 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS-4,5 Модулів - 1 Змістових модулів - 3 Загальна кількість годин -162	Напрямок 1004 «Транспортні технології» Спеціальність 6.070101 «Транспортні технології» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни Нормативна Рік підготовки:3-й Семестр - 6 Лекції – 10 год. Практичні – 8 год. Самостійна робота – 144 год. Вид підсумкового контролю: 6 семестр - іспит

Таблиця 2.3 – Структура навчальної дисципліни «Основи менеджменту»

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього Кредит / годин	Семестр	Години								Іспити (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
				Лекції	Семінари	Лабораторні		Контрольна робота	КП / КР	РГЗ		
6.100401 (ОР) 6.100402 (ТС) 6.100403 (ОП) Денна форма	4,0 / 144	5	48	16	32	-	96	-	-	-	5	-
6.100401 (ОР) 6.100402 (ТС) 6.100403 (ОП) Заочна форма	4,0 / 144	6	12	4	8	-	132	15	-	-	6	-

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Основи менеджменту (4,0 / 144)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту.

1. Аналіз процесу управління підприємством
2. Планування управлінської діяльності на підприємстві
3. Організація управлінської діяльності на підприємстві
4. Мотивація персоналу підприємства

ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством

1. Лідерство і керівництво підприємством
2. Прийняття управлінського рішення

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента денної форми навчання

Таблиця 2.4 - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання (ОР, ТС, ОП).

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1 Основи менеджменту	4,0 / 144	16	32		96
ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту.	100	12	24		64
ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством	44	4	8		32

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента заочної форми навчання

Таблиця 2.5 - Розділ часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання (ТС).

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1 Основи менеджменту	4,0 / 144	4	8		132
ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту.	94	2	4		88
ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством	50	2	4		44

2.4. Лекційний курс (денне та заочне навчання)

Таблиця 2.6 - План лекційного курсу з навчальної дисципліни «Основи маркетингу».

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)			
	Денна форма			Заочна форма
	6.070101 ТС	6.070101 ОП	6.070101 ОР	6.070101 ТС
1	2	3	4	5
Модуль 1 Основи менеджменту	16	16	16	4
ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту	12	12	12	2
1. Аналіз процесу управління підприємством. Вступ. Загальні положення. Збір необхідної інформації. Загальні поняття про процес управління. Збір інформації про процеси	2	2	2	0,5

Продовження табл.

1	2	3	4	5
2 Планування управлінської діяльності на підприємстві. Вступ. Види планування в менеджменті. Етапи стратегічного планування. Базові стратегії. Тактичне планування. Оперативне планування. Завдання бізнес-планування. Розробка бізнес-плану.	4	4	4	0,5
3. Організація управлінської діяльності на підприємстві. Вступ. Основні закони організації. Класифікація організацій. Загальні риси організацій. Типи організацій в Україні. Організація як відкрита система. Загальні характеристики зовнішнього середовища організацій.	2	2	2	0,5
4. Мотивація персоналу підприємства. Вступ. Поняття мотивації. змістовий підхід в мотивації. Процесний підхід в мотивації. Засоби мотиваційного впливу.	4	4	4	0,5
ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством	4	4	4	2
1. Лідерство та керівництво підприємством. Вступ. Влада та вплив. Форми впливу та влади. Технологія стилів керівництва. Лідерство. Суть лідерства. Теорії лідерства.				
2. Прийняття управлінського рішення. Сутність управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Основні підходи до прийняття рішень. Досягнення американського та японського менеджменту в галузі прийняття та забезпечення виконання управлінських рішень. Сутність оптимізації рішень у менеджменті та зміст «науки управління». Моделювання. Методи прогнозування.				

2.5. Практичні (семінарські) заняття (денне та заочне навчання)

Таблиця 2.7 - План практичних (семінарських) занять.

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)			
	Денна форма			Заочна форма
	6.070101 ТС	6.070101 ОП	6.070101 ОР	6.070101 ТС
Модуль 1 Основи менеджменту	32	32	32	8
ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту	24	24	24	4
1. Аналіз процесу управління підприємством. Доповіді	6	6	6	
2 Планування управлінської діяльності на підприємстві. Практичні завдання та справи	6	6	6	2
3. Організація управлінської діяльності на підприємстві. Практичні завдання та справи	6	6	6	1
4. Мотивація персоналу підприємства. Практичні завдання та справи	6	6	6	1
ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством	8	8	8	4
1. Лідерство та керівництво підприємством. Практичні завдання та справи	4	4	4	2
2. Прийняття управлінського рішення. Ділові ігри	4	4	4	2

2.6. Індивідуальні завдання: контрольна робота

Виконання контрольної роботи спрямоване на поглиблення і систематизацію теоретичних знань по управлінню персоналом та вмінь працювати з науковою та спеціальною літературою при аналізі соціально-економічних процесів.

Таблиця 2.8 - План індивідуальних завдань: контрольних робіт.

Теми контрольних робіт	Кількість годин
Аналіз процесу управління підприємством	2
Планування управлінської діяльності на підприємстві	4
Організація управлінської діяльності на підприємстві	2
Мотивація персоналу підприємства	2
Лідерство і керівництво підприємством	2
Прийняття управлінського рішення	3

2.7. Самостійна навчальна робота студента

Таблиця 2.9 - План самостійної роботи студента

Зміст	Кількість годин	
	Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1 Основи менеджменту	96	132
ЗМ 1. Теоретичні основи та функції менеджменту	64	88
1. Аналіз процесу управління підприємством. Розвиток підприємств та зміни в них. Аналіз діяльності фірм на зовнішньому та внутрішньому ринках	16	22
2. Планування управлінської діяльності на підприємстві. Завдання виконання методу організаційного планування на основі побудови мережного графіка	16	22
3. Організація управлінської діяльності на підприємстві. Завдання. Розробка ієрархічної структури підприємства.	16	22
4. Мотивація персоналу підприємства. Завдання. На основі тесту Т. Елерса оцінити особисту визначеність мотивації успіху	16	22
ЗМ 2. Технології і методи управління підприємством	32	44
1. Лідерство та керівництво підприємством. Практичне завдання №2, №3	16	22
2. Прийняття управлінського рішення. Ділова гра «Рішення»	16	22

3. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Таблиця 2.10 – Засоби контролю знань.

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні роботи тощо)	Розподіл балів, %	
МОДУЛЬ 1. Основи менеджменту		
ЗМ 1 Теоретичні основи та функції менеджменту Контрольна робота	30%	
ЗМ 2 Технології і методи управління підприємством Тести	30%	
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 Екзамен	40%	
Всього за модулем 1		100%

3.1 Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- складання екзамену

Оцінку знань студентів з дисципліни "Основи менеджменту" здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни "Основи менеджменту" передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують п'ятибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 5-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90- 100
ДОБРЕ	Дуже добре вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80-90 включно
	Добре - у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 - 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 - 70 включно
	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 - 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно — потрібно попрацювати перед тим, як перездати екзамен	FX*	більше 26 - 50 включно
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0-25 включно

* з можливістю повторного складання екзамену.

** з обов'язковим повторним курсом

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента). Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання - за вибором студентів.

Знання оцінюються за 5-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання і розрахункове завдання, або за підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни „Основи менеджменту”.

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 5-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання - за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання.

Оцінювання знань за 5-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „ дуже добре ”. Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань студент застосовує навчальний матеріал без достатнього розуміння, припускає помилки.

Оцінка „задовільно (достатньо)”. Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

4. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. – М.: «Дело ЛТД», 1994 – 702 с.	ЗМ 1, 2
2. Беседін М.О., Нагаєв В.М., Основы менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант). Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.	ЗМ 2
3. Основы менеджмента: Учебное пособие к организации самостоятельной работы студентов (для всех форм обучения по направлению подготовки 6.070101 «Транспортные технологии» по видам транспорта // Под ред. В.И. Оспищева. Изд-во «Форт», 2010.	ЗМ 1, 2
4. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія плюс», 2004. – 352 с.	ЗМ 2
5. Баєва О.В., Ковальська Н.І. Основы менеджменту: практикум.-Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 – 524 с.	ЗМ 1, 2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Хміль Ф.І. основи менеджменту: Підручник-К,2003	ЗМ 1
2. Менеджмент: Терміни, тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси), проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підруч. /за ред.. Червонова Д.- К:Знання,2001	ЗМ 2
3. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основы менеджменту. Підручник.-К.: Академвидав, 2003-416с	ЗМ 2
4. Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://www.eprinta.kname.edu.ua .	ЗМ 1,2
3. Методичне забезпечення (ресурси методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Тексти лекцій з дисципліни “Основи менеджменту” (див. джерело 1.3)	Модуль 1
2. Методичні вказівки для проведення практичних занять, виконання самостійної та контрольної роботи з навчальної дисципліни «Основи менеджменту» (див. джерело 2.2)	Модуль 1
3. Тести (див. джерело 1.3)	Модуль 1

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Оспіщев Вячеслав Іванович

Програма та робоча програма навчальної дисципліни «**Основи менеджменту**» для студентів 3-4 курсів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.070101 «Транспортні технології (за видами транспорту)»

План 2010, поз. 233 Р

Підп. до друку 16.12.2010 р.

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі

Ум. друк. арк. 0,9

Тираж 15 пр.

Зам. № 6692

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001